

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA :
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel 3177
PODUREDNIŠTVO :
34100 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.250
Letna naročnina L 2.500
Letna inozemstvo L 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIX. - Štev. 43

Gorica - četrtek, 2. novembra 1967 - Trst

Posamezna številka L 50

Kar Bog od nas najbolj pričakuje

Ni pravega življenja, če ostane naša ljubezen do Boga in do bližnjega skrita v našem srcu, če se je bojimo ali celo pred njo bežimo. Mora na dan! Izraziti jo moramo z besedo, z dejanjem, z zgledom, z veseljem, s križem in v težavah. Vsaka življenjska priložnost nam daje možnost, da se naše srce ogreje za vse, kar je dobro, za vse, kar je božje; vsaka vesela ali žalostna ura nam daje možnost, da se srečamo s svojim bližnjim, s svojimi brati in jih potrdimo v dobrem, v veri, v poštenosti, v zvestobi.

Spomnimo se besed sv. Pavla, ki jih najdemo v berilu 17. pobinkoštne nedelje: Zivite, kakor se spodobi za poklic, v kateri ste poklicani, v vsej ponižnosti in krotkosti, s potrpežljivostjo; drug drugega prenašajte v ljubezni in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru.

POTREBNO NAM JE ŽIVLJENJE PO VERI

A kako bomo izpolnili zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega? Z vero, z življenjem po veri! To se morda nekam čudno sliši, a je tako. Bog zahteva od nas popolno poslušnost njegovemu klicu in njegovi volji, ki ukazuje dobro in prepoveduje hudo. In to je vera. In to vero zahteva od nas tudi naš bližnji, ki pričakuje, da mu izpričamo svojo ljubezen z vero v Boga in z življenjem po veri. Le veren človek more pokazati, kako se v življenju uresniči zapoved ljubezni.

A žal je takih vernih zelo malo. Zato je okoli nas toliko teme, toliko nejasnosti; zato manjka navdušenje za dobroto, za poštenost, za žrtve, za rast v dobrem, za pomoč potrebnim; zato je okoli nas toliko brezbriznosti, toliko brezdelja. Vse to bo izgnilo, če bo med nami več trdne vere, če bodo naši bližnji našli oporo v naši iskreni izpovedi vere, ki ne pozna hinavščine, ki se ne skriva, ki daje življenje.

NASA NAJVEČJA NEDOSLEDNOST

Po veri moramo živeti! A kakšna nedoslednost in zablada je, če kdo pravi: veren sem, verujem v Boga, pa kolne sveto ime Boga, skrni Gospodov dan, sovraži ljudi, jim dela krivice. Kako more kdo reči: verujem v Jezusa Kristusa, pa nedeljo za nedeljo ne gre k maši in je daleč od Kristusove daritve na oltarju. Kako se moreta ujemati greh in verujem?

Mnogo jih je, ki govorijo: katoličani smo, verujemo, pa so že davno pozabili, kako se sklepajo roke k molitvi, se nočejo cerkveno poročiti in ne kličejo duhovnika k umirajočim. Kako je mogoče ubijati nerodeno življenje, teptati zakonsko zvezo, obenem pa trdit: verni smo?

VELIKI POMEN VERE ZA NAS VSE

Mi verniki moramo svoj »verujem« moliti s tistim duhom in s tistim razpoloženjem duše, s katerim ga je molila presveta Devica na dan oznanjenja. V tistem svetem trenutku je izrazila svojo vero z besedami: Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.

Svoj »verujem« moramo izpričevati in izpovedovati z vsem svojim življenjem. Vera naj prežema naš razum in naše srce, naj kaže pot naši vesti in naj sveti naši volji v vseh odločitvah v življenju.

Starši, ali bodo vaši otroci znali moliti in živeti po veri? To je odvisno v prvi vrsti od tega, kakšno mesto boste dali veri v svojem domu. Če bo vsak kotiček vašega doma obevala luč vere in se bodo vaši otroci, ki živijo z vami skupaj življenje vere, gredli pri toplem ognjišču božje ljubezni, potem se vam za prihodnost ni treba bati.

Zato je vaša dolžnost, krščanski starši, da storite vse, da vaši otroci v svojem jeziku spoznajo in vzljubijo velike resnice katoliške vere. Jezus Kristus nam jih je razodel, apostoli so nam jih izročili, Cerkev jih je pod vodstvom Petra in njegovih naslednikov učila, zakaj ti so nezmotljivi učitelji vere. Resničnost naše vere so izpričali nešteti mučenci stare in nove zgodovine, tudi našega naroda.

Nič se ne bojmo in ne skrivajmo svoje vere v dnu srca: izpovejmo jo glasno in očitno! Samo to je v skladu z božjo častjo in človeškim dostojanstvom. Vsem skušnjavam se uprimo močni v veri. Mi smo sinovi svetih in pričakujemo ono življenje, ki ga Bog daje tem, ki mu nikdar ne odtegnejo svoje zvestobe. Čujmo torej, stojmo v veri, držimo se moško, hodimo močni. Vse naj se pa vrši v ljubezni.

Msgr. LOJZE ŠKERL

Sovjetske ladje v Egiptu

Med histeričnimi vzkliki »Dobrodošli, dobrodošli, ruski prijatelji!«, so sovjetske vojne ladje pretekli petek 27. oktobra za plule v egiptovski pristanišči Aleksandrijo in Port Said. V celoti gre za osem bojnih enot, med katerimi sta dve podmornici.

Severnoameriška vlada je na to sovjetsko prisotnost v Sredozemskem morju odgovorila tako, da je dvignila prepoved pošiljanja orožja in letal Izraelu. V kratkem bodo Izraelci prejeli 60 nadzvočnih letal. S tem hočejo ZDA ohraniti vojaško ravnotežje na Bliznjem Vzhodu, ki je postalo zaradi nenehnega pošiljanja sovjetskega orožja Egiptu zelo omajano.

Potopitev izraelskega rušilca »Eliath« je Egipt drago stala. V povračilo so jim Izraelci obsuli s topovskimi granatami petrolejske čistilnice v mestu Suez ob južnem delu prekopa. Izbruhnili je strahoten požar, ki je v nekaj urah uničil 80% egiptovskega petroleja. Topovski ogenj je razdejal 42 petrolejskih rezervoarjev. Pri tem

Ameriški zagovorniki miru v Vietnamu so zgubili svojo pomladansko bitko sredi maja. Takrat so morali priznati, da ameriška javnost še ni prišla do sklepa, da imajo prav in da je treba čimprej končati vojskovanje v Vietnamu, če treba tudi za vsako ceno. Utihniti so morali seveda tudi njihovi nasprotniki, ker niso imeli proti sebi nikogar, ki bi jim ugovarjal.

Sedaj kažejo nekateri znaki, da se golobje, kot se imenujejo pristaši miru v Vietnamu, zopet pripravljajo za napad. Seveda bodo naleteli na odpor pri sokolih, njih nasprotnikih.

TRDITVE ZAGOVORNIKOV MIRU

Golobje trdijo, da je vojskovanje v Vietnamu zašlo v slepo ulico. Niso zato odgovorne ameriške čete, čeprav nosijo vso težo vojskovanja. Glavni krivci da so ameriški tako imenovani zavezniki v Južnem Vietnamu, tako vojaški kot civilni.

Južnovietnamska narodna obramba je dobro založena samo z generali, vse drugo pa šepa v njeni organizaciji. Še zmeraj so na odličnih vojaških položajih oficirji, ki niso zmogni, da opravljajo svoje dolžnosti. Še zmeraj vlada med njimi intrigranje, podkupovanje, sumničenje, neodločnost. Premalo se brigajo za boj proti korupciji ravno v vojaških vrstah, premalo cenijo potrebo po strokovnem znanju. Zato so pa na drugi strani njihovi apetiti po primernih dohodkih brez prave mere. Dosegajo jih pogosto na način, ki ni v skladu z moralno.

Nič boljše niso razmere v civilni javni upravi, ki je večinoma v rokah generalov. Generali imajo glavno besedo ne samo v saigonski vladi, ampak tudi v vseh 43 provincah. Zato so stiki prebivalstva z javno upravo zelo nezadovoljivi. Ljudje ne smatrajo vlade za svojo, ne vidijo v njej svoje oblasti, vse, kar diši po oblasti, jim je tuje. Zato je tudi tako malo uspehov z akcijo za pomirjenje podeželja, čeprav se tam udeležuje nekaj sposobnih vietnamskih generalov. Jih je premalo in imajo velike ovire za uspešno delo.

Civilna uprava je tudi čisto odpovedala na gospodarskem in socialnem polju. Ne zna se spoprijeti z inflacijo, ne zna pobijati draginje, ne briga se za preganjanje verižnikov. Zato pa tolerira kar očitno korupcijo posebno pri prometu z uvoženim ameriškim konsumnim blagom. Ljudje to vidijo in so zgubili vero v vladno sposobnost.

In vendar so že štirje ameriški predsedniki trdili kar po vrsti, da mora biti vojskovanje v Vietnamu zadeva, ki se tiče najprej in najbolj južnovietnamskega prebivalstva in ne Amerike. Ameriško stališče je torej v očitnem nasprotju z vietnamsko stvarnostjo. Že to je hudo. Še huje pa je, da ni nobenega upanja, da bi se ta in taka stvarnost obrnila na boljše. Ameriški zavezniki v Južnem Vietnamu so dokazali samo eno: niso kos vojskovanju s

komunisti, domačimi in severnovietnamskimi. Amerika je dosti časa hodila po kostanj v ogenj za saigonski režim. Sedaj je tega dosti in je treba skleniti mir, ki bo temeljil na stvarnosti, pa naj bo ta še tako boleča za Južne Vietnamce, seveda pa tudi za Ameriko.

Tako trdijo golobje in imajo za svoje stališče vsak dan nove dokaze.

ODGOVOR PRISTASEV VOJSKOVANJA

Sokoli vsega tega ne tajijo, mislijo samo, da je v nekaterih točkah stališče golobov močno pretirano. Generali tudi ne zanikajo, da ameriške žrtve rastejo z večjim obsegom vojskovanja, toda novi način vojskovanja ima tudi svoje sadove. General Westmoreland misli na primer, da vojna vrže vsak mesec 15.000 sovražnih vojakov iz stroja — so ali pobiti ali pa neravno ranjeni; tako velikih mesečnih izgub ne more na dolgo prenašati Severni Vietnam, čeprav ima doma še okoli 400 tisoč vojakov na razpolago. Sokoli poudarjajo dalje, da se Amerika vojskuje v Vietnamu pravzaprav v velikem obsegu šele dve leti.

Ameriška zvezna vlada je seveda na strani sokolov. Poskušala jih bo podpreti tako, da bo poskrbela za čim popolnejše poročanje o vsakokratnem vojnem in političnem položaju v Južnem Vietnamu. Pravijo tudi, da bo predsednik Johnson skušal po zadnjih vietnamskih predsedniških volitvah zopet iskati pot za premirje. Je verjetno prišel do sklepa, da javnost čaka na tak poskus.

Poskus bo gotovo vreden vse pohvale, toda haska ne bo od njega. Vsa poročila namreč namigujejo, da Hočiminh ne misli na mir. Je prepričan, da čas hitro melje ameriško odpravnost, da številno ameriških golobov hitro raste in da bo zvezna administracija pod njihovim pritiskom nastopila pot, ki vodi v kapitulacijo. Še bolj zanima, kako ameriška javnost reagira na dogodke v Vietnamu, kot pa na poročila o stanju na raznih frontah državljanske vojne.

Politična jesen nam torej obeta živahne dneve, ne smemo se pa že sedaj vdajati upanju, da se bo letos že kaj prida spremenilo v vojaškem in političnem položaju v Južnem Vietnamu. Presenečenja seveda niso izključena, toda sedaj jih še nihče ne pričakuje.

A. D.

Patriarh Atenagora v Vatikanu

Pretekli dni je prišlo do zgodovinskega obiska carigradskega patriarha Atenagore v Vatikanu. V četrtek dopoldne, 26. oktobra so visokega gosta na rimskem letališču sprejeli kardinali Tisserant, Cicognani in Bea ter razne druge visoke osebnosti.

V Vatikanu je kardinal Jorio pred slopljem imenovanem stolp sv. Janeza, pozdravil patriarha in mu v imenu sv. očeta izrekel dobrodoščilo. V stolpu sv. Janeza, ki ga je dal preurediti pokojni papež Janez XXIII., so visokemu gostu pripravili bivališče za čas njegovega obiska.

Ob 11. uri je prišel patriarh s svojim spremstvom pred cerkev sv. Petra. Pred vrati cerkve je sv. oče pričakoval patriarha. Ob splošnem ganotju sta se trikrat objela. Potem sta šla skupno v cerkev k oltarju sv. Rešnjega Telesa, kjer sta se pomudila v kratkem čiščenju, nato sta šla k Marijinemu oltarju. Pod Marijinim oltarjem počivajo svetniški ostanke velikega učitelja Cerkve Gregorija Nacijanskega.

Pri oltarju sv. Petra je bila daljša skupna molitev za dar edinosti in miru. V cerkvi so bili prisotni sinodalni očetje, celoten diplomatski zbor, rimski župan in mnoge druge osebnosti.

V petek sta se sv. oče in patriarh Atenagora dalje časa razgovarjala. Drug priveden razgovor je bil v soboto dopoldne. Kot vemo, je patriarh Atenagora pred svojim obiskom v Rimu že obiskal razne patriarhe, tako srbskega v Beogradu, romunskega in bolgarskega, zato je lahko sv. očetu razložil, kakšno je gledanje drugih patriarhov na zblizanje s katoliško Cerkvijo. Patriarhovi spremljevalci so imeli razgovore s člani Tajništva za zedinjenje. Patriarh je pred prihodom v Rim želel obiskati tudi patriarha v Moskvi in v Atenah, a do tega ni prišlo.

Patriarh si je v dneh svojega bivanja v Rimu ogledal glavne rimske cerkve, tako sv. Pavla, sv. Janeza in Marije Velike. Ogledal si je tudi nekaj katakomb. Srečal se je s pravoslavnimi verniki, ki bi-

je bilo ubitih 11 oseb, ranjenih pa 92. Zrtev bi bilo gotovo še več, če ne bi oblasti pravočasno izpraznile tri četrtine prebivalstva.

Število mrtvih na potopljenem izraelskem rušilcu pa je, potem ko so zadnje dni potegnili iz morja še dve trupli mornarjev, naraslo na 25. Toda pogrešajo še vedno 22 mornarjev. Med rešenimi je okoli 20 hudo ranjenih. Na od Izraela zasedenem ozemlju pa so imeli zaradi terorističnih arabskih napadov Judje do sedaj 10 mrtvih in 24 ranjenih. S svoje strani so Judje ubili 50 teroristov, 80 jih ranili, 270 pa zajeli.

Predsednik izraelske vlade Eškol je v zvezi z zadnjimi spopadi dejal: »Junjska vojna nas je rešila pred izginotjem, ni pa rešila prihodnosti našega ljudstva. Ne vemo, ali je vojna za nami, ali pa stojimo pred novo. Zadnji dnevi so žalosten dokaz za tako gledanje.«

vajo v Rimu. Obiskal je grob pokojnega papeža Janeza XXIII.

V soboto popoldne, 28. oktobra je pa patriarh s posebnim letalom odpotoval v Zenevo v Švici.

Perzijski vladar se je okronal za cesarja

Po 26 letih, odkar je Reza Pahlevi zasedel perzijski prestol, je prišlo do slovesnega kronanja kraljevskega para. Doslej se namreč Rezi Pahlevi ni zdelo kaj takega umestno, kajti dežela je preživljala dobo velike revščine in zaostalosti. V 26 letih se je sicer v Perziji marsikaj izboljšalo, vendar je država, kljub dohodkom, ki jih črpa iz petrolejskih vrelcev, še vedno ena izmed zaostalih dežel sveta.

Na trgu pred kraljevske palače v glavnem mestu Teheran se je 26. oktobra zbrala ogromna množica ljudi in preplavila največji trg sveta. Trg je petkrat večji od trga sv. Petra v Rimu. Dinastija perzijskih kraljev traja že 2500 let. Slovesnosti ob kronanju so vedno višek vseh praznikov perzijskega ljudstva. Navadno trajajo teden dni v bajnem vzdušju tisoč in ene noči. Perzijski kralj si je sam nadel dragoceno krono, ki jo je leta 1924 dal izdelati njegov oče, v kateri je vdelanih 3800 diamantov, 368 biserov in pet velikih smaragdnih kamnov. Svoji ženi Farah Dibi je dal krono na glavo sam kralj, potem ko je pokleknila pred njega.

Perzijski kralj, ki ima sedaj 48 let ter je sedanja žena že njegova tretja (od prejšnjih se je ločil, ker mu nista dali sina prestolonaslednika), si je s kronanjem pridobil naslov »kralj vseh kraljev« ali po naše cesar. Ima tri otroke, eno hčerko iz prvega zakona ter sina in hčerko iz tretjega. Sinu je dal ime Cir, to je ime enega najbolj slavnih perzijskih kraljev iz 6. stoletja pred Kr. Pod Ciroom so se mogli leta 538 Judje vrniti iz babilonske sužnosti in obnoviti porušeni tempelj ter mesto Jeruzalem.

Fašizem in Slovenci

V tržaškem pokrajinskem svetu je svetovalka Italijanskega socialnega gibanja Ida de Vecchi, med drugim rekla, da »odnosi med Italijani in Slovenci niso bili nikdar tako pristržni kakor v časih fašizma.«

Na to trditve je odgovoril svetovalec Slovenske skupnosti Saša Rudolf. Navedel je le nekaj podatkov, ki jih radi posnemamo iz njegovega govora in z njimi za Vse svete počastimo spomin žrtev fašizma.

Uporaba slovensčine v odnosih s sodnimi oblastmi je bila prepovedana že 31. januarja 1922, uradno pa 15. oktobra 1925 z odlokom v Uradnem listu št. 1796. Poštno ravnateljstvo v Trstu je že 19. 2. 1920 prepovedalo uporabo slovensčine v telegrafih, medtem ko so bili dovoljeni vsi drugi jeziki, npr. japonščina. Tramvajski uslužbenci so morali vreči iz tramvaja vsakogar, ki bi zahteval listek v slovensčini. Slovenci, tudi duhovniki, niso smeli imeti radijskih sprejemnikov, lahko pa so jih imeli v javnih hišah.

Dne 13. junija 1920 — je nadaljeval Rudolf — so fašisti zažgali Narodni dom, kjer je bil poleg hotela Balkan sedež slovenske knjižnice, gledališča, glasbene šole, planinskega društva, akad. društva »Balkan«, delavske zveze in banke. Naslednja leta so prepovedali objavljati slovenske liste »Edinost«, »Naš tednik«, »Novice«, »Delo«, »Njiva«, »Mladika«, »Naš glas«, »Naš čolnič«, »Ženski svet«, »Jadranska«.

»Naša nada«, »Učiteljski list«, »Pravni vestnik«, »Zbornik svecnikov sv. Pavla«, »Gospodarski list«, »Čuk na palico« itd. Ukinjene so bile slovenske javne in zasebne šole, uničenih okrog 50 knjižnic, nad sto prosvetnih društev je bilo razpuščenih.

Poleg tega so vzeli 129 bančnih zavodov in trgovskih organizacij. Pod fašizmom se je moralo izseliti iz Julijske Benečije okrog 100 tisoč Slovencev in Hrvatov.

Težko bi našli število žrtev OVRE, število internirancev in deportirancev. V Gorici so umorili Lojzeta Bratuža, ki so ga prisilili piti strojno olje. Od 1. februarja 1927 do konca junija 1943 je bilo pred zloglasnim posebnim sodiščem 2780 procesov s 5619 obtoženci. Od teh je bilo 4596 obsojenih in 998 oproščenih, a so jih pozneje konfirirali. Smrtnih obsodb je bilo 42, na dosmrtno ječo 3. Slovenci so bili obsojeni skupno na 27.737 let, 5 mesecev in 19 dni zapora.

Slovenske žrtve so padle tudi med odporniškim gibanjem. V Doberdolu jih je bilo 65, v dolinski občini 171, v miljski 300, v Gorici 201, v Nabrežini 93, v Re pentabru 18, v Sovodnjah 142, v Števerjanu 33, v Trstu 896, v Zgoniku 42 in 7 v Tržiču.

To je le nekaj podatkov, s katerimi je svetovalec Rudolf pobij trditve misovske svetovalke, da odnosi med Italijani in Slovenci niso bili nikdar tako pristržni kakor v časih fašizma.

Goriški Slovenci so se srečali s svojim nadpastirjem

V dežju in s svinčenim nebom se je začel letošnji praznik Kristusa Kralja, ki naj bi bil toliko pričakovani dan srečanja Slovencev iz goriške nadškofije s svojim novim nadpastirjem. Toda bolj ko se je bližala ura srečanja, bolj se je izboljševalo tudi vreme. Sicer pa za naše ljudi to ni pomenilo nobene ovire. Kadar nekoga ljubiš, tedaj so zapreke samo prilika, da svojo ljubezen še bolj dokažeš. In naši verni ljudje ljubijo vsakega škofa, ki jim je dan za vodnika. Odkar pa so od blizu spoznali in slišali msgr. Petra Cocolina, jim bo ta sinovska ljubezen in vdanost še dvakrat lažja, kajti v novem nadpastirju so odkrili res svojega očeta, ki se bo zanj, ker so maloštevilni in v družbi večinskega naroda včasih tudi zapostavljeni, še s posebno prizadevnostjo zavzel.

V CERKVI SV. IGNACIJA

Točno ob treh popoldne se je msgr. Peter Cocolin pripeljal pred vrata cerkve sv. Ignacija na Travniku. Ob vходу v svetišče so ga sprejeli naši duhovniki v belih roketih in skupina mašnih strežnikov s križem na čelu. S kora je mogočno zadonela pesem »Ecce sacerdos magnus«, ki so jo zapeli združeni pevski zbori pod vodstvom organista Maksa Debenjaka.

Sledil je pozdrav, ki ga je v imenu slovenske duhovščine in vernikov izrekel nadškofijski kancler msgr. Rudi Klinc. Poudaril je misel, da prihaja nadškof med nas kot veliki duhovnik in to v Kristusovem imenu ter da bo nadaljeval delo svojega predhodnika msgr. Pangrazija, ki je 2. marca letos v isti cerkvi Slovencev ob slovesu priporočil, naj bi vsi podprli njegovega naslednika. Tedaj je tudi msgr. Pangrazio dejal, naj bi bilo življenje nadškofije kljub različnosti etničnih skupin enotno; prilagojeno naj bi bilo stvarnosti časov, pa istočasno zvesto izročilom; naše katoliške organizacije naj bi se poživile in to tako, da bodo delale na škofijski ravni in da bodo jasni njih ustroj, nameni in dolžnosti; vsi skupaj naj bi bili vedno odprti sodobnim problemom in vedno pripravljene na nove oblike dejavnega in ustvarjajočega krščanstva.

Za dr. Klincem je povzel besedo msgr. Cocolin. V lepi slovensčini in s prijetnim glasom je svojim slovenskim vernikom spregovoril svojo prvo poslanico.

NADSKOFOV POZDRAV OBCESTVU SLOVENSkih VERNIKOV

Zelo sem hvaležen prirediteljem tega srečanja, ker se mi nudi dragocena prilika, da stopim v stik s tako številnim predstavništvom slovenskega dela škofijske družine. In še posebno sem vesel, da vam morem danes ustmeno in v vašem jeziku izraziti pozdrave, ki sem jih ob svojem času nastvil pisмено in prav na poseben način vam vsem.

Moje besede so pozdrav očeta in Pastirja, ki prihaja med vas in ki dobro pozna vašo zgodovino in vaše običaje, in ki prav tako pozna vaše probleme in vaše upe, probleme in upe, ki jih škof smatra za svoje lastne, in katerim hoče posvetiti vso svojo pozornost in vse svoje sile, da bi se tako vaše zahteve uresničile v sklopu vedno bolj soglasnega in plodnega sožitja celotnega goriškega prebivalstva.

Naše srečanje se vrši tu pred Kristusom, v hiši Gospodovi.

Medtem ko pozivljamo našo vero v Njegov evharistično pričujočnost, ključem v spomin sebi in vam, da je moja resna volja vršiti svoje poslanstvo v Njegovem imenu. Kristus me torej pošilja med vas, da vam posredujem njegovo poslanico ljubezni in bratstva. V Kristusu smo vsi eno, v to enoto nas spaja krst, sveta vera, misijonski poklic in dolžnost, ki izhaja iz duhovniškega posvečenja in iz svete birme.

Po Kristusu smo Cerkev, ki se v sodobnem času tako trudi, da bi zveličala duše s tem, da jim gre naproti z vso odprtostjo in z vso ljubeznijo, pa tudi z gotovostjo, da jih reši v imenu Kristusovem.

Vsem bodi jasno, da je cilj našega poslanstva v svetu poslanstvo Cerkve. Nikar ne dovolimo, da bi človeški razlogi in svetni cilji otemnili svetlobo tega cilja in tako zavrlj prihod božjega kraljevstva v duše. Delajmo zato z zavzetostjo in z zaupanjem v Njega, ki Nas je poslal, obenem pa prenovimo metode našega dela, da prinesemo svetu krščansko poslanico, ki je po svojem bistvu nauk, kako naj živimo, da se bomo zares posvetili; svetost pa ni nič drugega kot združenje z Bogom v Kristusu in v naših bratih.

Duhovniki, prijatelji moji in moji bratje, to so ideali, ki jih skušajmo uresničiti v imenu Kristusovem.

Nad vas vse, nad vaše družine, nad bolnike in nad vse vaše ljudstvo naj pride božji blagoslov, ki naj nas utrdi v teh naših sklepih.

Hvaležno so vsi navzoči sprejeli iskreno povedane in s toploto izražene besede g. nadškofa. Sledile so pete litanije Matere božje z odpevi, ki jih je doživeto pela vsa cerkev, g. nadškof pa je na koncu podelil evharistični blagoslov.

V KATOLIŠKEM DOMU

Prostorna dvorana z galerijo je bila že nabitno polna, ko je msgr. Cocolin prispel pred Katoliški dom. Pri vratih so ga sprejeli skupina narodnih noš in skviti, msgr. Klinc in msgr. Močnik pa sta nadškofa pospremila na zanj pripravljene sedeže.

Na odrskem ozadju je blestel napis »Pozdravljen nadpastir!«. Pozdrav so takoj v začetku priložnostne akademije izrekli tudi združeni moški pevski zbori pod vodstvom I. Kralja v mogočno »Zadoni nam, zadoni«. Posamezne točke sporeda je v res ugajeni obliki napovedoval g. Silvan Kerševan iz Sovodnj.

Vso prireditve, tako v cerkvi kot v Katoliškem domu je organizirala Duhovska zveza, ki je povabila k srečanju vse slovenske šolske oblasti, vse slovenske župane goriške nadškofije kakor tudi župana goriškega mesta, ter vse izvoljene slovenske zastopnike v goriški in pokrajinski svet. Povabilu so se odzvali goriški župan g. Martina, župan iz Steverjana g. Slavko Klanjšček, župan iz Sovodnj g. Jože Češćur ter iz Nabrežine g. Drago Legiša. Od goriških občinskih svetovalcev so bili navzoči dr. A. Sfiligoj, dr. A. Bratuž in dr. S. Bratina, od pokrajinskih pa dr. M. Kranner. Slovensko skupnost iz Trsta je zastopal deželni svetovalec dr. Jože Škerk.

Po prvem pozdravu g. nadškofu se je predstavil mešani pevski zbor iz Doberdoba z dvema pesmima: Kimavčevo »Ti si Peter Skala« in Hladnikovo »Je mrak končan«. Zbor, ki ima lepe glasove, je vodil g. Karel Lavrenčič.

Za doberdobski pevci je prišel na oder mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice. Pod dirigentsko roko g. Stanka Jericija je odpeel Gallusov »Benedictus« in Filejevo »Vera, upanje, ljubezen«.

Vsa prisrčnost mladega rodu je prišla do izraza z nastopom dekljskega pevkega zbora iz Standreža. Gdč. Elvira Chiabai je znova dokazala, da zna privabiti iz otroških grl lepo oblikovane glasove. Dve pesmi so mlade pevke predvajale: Tomčevo »Milo donijo naši zvonovi« in Adamičevo »Tam gori za našo vasjo«. Tri pevke pa so g. nadškofa pozdravile tudi z zborno recitacijo in mu nato izročile velik šopek belih rož.

Nato so sledili pozdravi ter voščila. Prvi je spregovoril g. ravnatelj dr. Anton Kacin. Povedal je, da želi g. nadškofa pozdraviti v imenu katoliških organizacij na Goriškem. To srečanje je bilo nujno, saj mora nadpastir poznati vse vernike, ki so mu zaupani v dušno oskrbo. Nato je omenil nekatere pereče zadeve, ki tajejo slovensko skupnost; na Goriškem ter msgr. Cocolina naprosil, naj se kot skupni oče vedno zavzame tudi za nas Slovence, da bomo dostojno živeli kot osebe in narod ter si razvijali tako versko življenje kot

svojo samobitnost. Govor dr. Kacina, ki je bil poln globokih misli, bomo objavili v prihodnji številki našega lista, ki bo še posebej posvečena srečanju slovenskih vernikov s svojim nadpastirjem in bo zato izšla na šestih straneh.

V imenu mladine je g. nadškofa pozdravila akademičarka gdč. Marilka Kosič. Naprosila je g. nadškofa, da bi pri iskanju duhovnih vrednot, ki so v današnjem razrvanem svetu največja dobrina, slovenska mladina, najsi je zaposlena v šoli, na univerzi, v tovarni, v trgovini ali doma, imela v njem trdno oporo.

Pozdrave delavcev je prinesel g. Ivan Breclj iz Devina. Dejal je, da slovenske delavce poleg težav, ki so skupne z italijanskimi delavci-sodržavljani, teži še kočljivo vprašanje lastnega jezika. Slovenski krščanski delavci se zavedajo, da si bodo zagotovili človeško dostojanstvo in razvili svojo osebnost, če si bodo ohranili tisto duhovno bogastvo, ki ga predstavljajo naš jezik, naša kultura in naše najbolje narodne tradicije. Zato so prepričani, da bodo v svojih stremljenjih vedno našli razumevanje pri g. nadškofu, ki je iz ljudstvom izšel in doslej z ljudstvom tudi živel.

Kot zastopnik kmečkega stanu je spregovoril steverjanski župan g. Slavko Klanjšček. Izrazil je zadovoljstvo, da je g. nadškof izšel iz kmečke hiše in da zato pozna ne samo veselje in upe, temveč tudi skrb in težave, ki so vsakdanji kruh kmečkih družin.

Ga. Mira Brajnik-Pangosova je nagovorila msgr. Cocolina v imenu slovenskih žena in mater. Ugotovila je žalostno dejstvo, da je vrtnec uživanjaželjnosti zajel tudi naše družine. Toda še vedno je resničen slovenski pregovor, da na ženi dom stoji. Slovenske žene in matere se bodo zato trudile, da pomagajo g. nadškofu pri uresničevanju njegovega programa kot nek. daj Lidija v Filipih, ki je odprla svojo hišo sv. Pavlu in krščanski blagovesti.

Deželni poslanec dr. Jože Škerk je izrazil prepričanje, da bo znal msgr. Cocolin kot duhovni vodnik vseh svojih sinov in hčera izkazovati vedno ljubezen in razumevanje do slovenskih vernikov, kateri z zvestobo Cerkev izpričujejo tudi ljubezen do naroda, h kateremu pripadajo.

V imenu goriškega župana je za dr. Škerkom povzel besedo dr. Avgust Sfiligoj v svojstvu goriškega občinskega svetovalca. G. nadškofu je povedal, da bo prihodnje leto minulo 1400 let, kar so naši predniki prišli v te kraje. Kljub težkim preizkušnjam smo po drugi svetovni vojni kakor od mrtvih vstali. Nekaj smo že dosegli: šole in spremembo imen, a ostane še vedno problem, kako doseči popolno priznanje jezikovnih pravic. Ker je g. nadškof naše zemlje, zato upa, da bo razumel tudi naše težnje in vedno rad prisluhnil besedi naših političnih in upravnih predstavnikov.

Po vseh teh pozdravih je dr. Humar povabil na oder g. nadškofa, da še on pove svojo besedo. Prijazen in nasmejan je stopil pred mikrofonom. Dejal je, da mu je slovenska duša blizu, saj je v slovenski pesmi začetji trepet in toplino furlanske duše. Potrudil se bo, da bo utrjeval in razvijal sožitje, ki je bilo vedno značilno za obe narodni skupnosti v goriški nadškofiji; glede dušnopastirskega progra-

Kronanje svetogorske Matere božje

DEŽELNI STANOV I IN MARIJINO KRONANJE

V srednjem veku so v goriški pokneženi grofiji igrali važno vlogo deželni stanovi. Uživali so široke svoboščine in dejansko samostojnost pri notranji upravi. Prebivalstvo je bilo namreč razdeljeno v tri stanove: v duhovščino, plemstvo in neplemstvo, ki sta ga sestavljala meščanski in kmečki sloj. Ko je leta 1500 dežela prešla pod oblast Habsburžanov, sta cesar Karel VI in nadvojvoda Ferdinand leta 1521 in 1522 potrdila vse predpravice in stare običaje goriških deželnih stanov. Toda njihova samoupravna oblast je vedno bolj kopnela, vsevidil so postajali bolj odvisni od osrednje državne uprave na Dunaju. Goriški deželni zbor, ki mu je načeloval deželni glavar, je sicer stalno poudarjal svoje svoboščine, toda njegova samostojnost je dokončno splahnela, potem ko je bil dne 19. aprila 1713 razglašen dedni zakon »pragmatične sankcije« in goriška deželna samouprava se je kaj kmalu utopila v državnopravni povczanosti z vsemi ostalimi deželami habsburške skupnosti.

Vpliv deželnih stanov se je vsekakor obdržal še dolgo, posebno kadar je šlo za domače zadeve.

Priprave za slovesno kronanje Marijine podobe so močno razgibale ljudske množice. Zanimanje je zajelo tudi deželne stanove, kajti vse je kazalo, da se bo slovesnost razvila v pomemben zgodovinski dogodek. Iz zapisnikov deželnih stanov v Gorici je razvidno, da so deželni odborniki kar na starih sejah razpravljali o tej zadevi.

Dne 3. maja 1717 so se zbrali pod predsedstvom glavarja in gradiščanskega guvernerja grofa Jožefa Wildensteina na stanovsko zasedanje naslednji odborniki: maršal grof Ivan Attems, grof Franc Attems, Ivan Pavel Radieučič, baron Ferdinand Formentini, Karel Suardo, baron Julij Feliks Sembler, Jakob Morelli, baron Leopold pl. Neuhaus, Sartorij Del Mestri in baron Anton pl. Orzon. Dnevni red je imel kot edino točko razpravo o kronanju svetogorske Marijine podobe.

Tajnik Jakob Morelli je poročal o pripravah na kronanje in o silnem odjeku v ljudstvu. Podoba je, da bodo prišle na Sv. goró tolikšne množice, da jih cerkev ne bo mogla sprejeti. Zato bi bilo modro, da bi se slovesnost ne vršila na Sveti gori, pač pa na največjem trgu v Gorici, na Travniku. Po kratki razpravi so se vsi odborniki strinjali v tem, naj se kronanje vrši v Gorici; če bi svetogorski predstojniki ne mogli pristati na to, naj se takoj po kronanju v slovesni procesiji prenese v Gorico Marijina kronana podoba. V obojnem primeru bo goriško mesto dostojno počastilo svetogorsko Kraljico. »In tako je prišlo do sklepa,« poroča tajnik Morelli, »naj grem natihoma na Sv. goro do patrov in jih naprosim, ko je že določeno kronanje za dne 6. junija, naj se kronanje vrši tu v Gorici. Na prihodnji stanovski seji bodo deželni stanovi ukrepali o primernem denarnem prispevku na čast presvete Matere božje.«

Na naslednji seji 11. maja, ki je potekala pod predsedstvom glavarjevega namestnika grofa Leopolda Adama Strassolda, je tajnik Morelli sporočil, da samostansko predstojništvo na Sv. gori ne more pristati na kronanje v Gorici, ker do brotnica Ana Katerina Schellenburgova vztraja, naj se izvrši na Sv. gori. Glede prenosa kronane Marijine podobe v Gorico se bodo čimprej izjavili. Odklonilni odgovor je hudo zadel zborovalce. Kljub vsemu so sklenili, da se bo vse deželno plemstvo udeležilo slovesnega prenosa že kronane Marijine podobe v Gorico, ako bodo svetogorski patri na to pristali.

Zborovanje Slovenske skupnosti v Boljuncu

V torek dne 24. oktobra je imela Slovenska skupnost zborovanje v Boljuncu. Zborovanje je vodil dr. Alojz Tul, govoril je deželni poslanec dr. Škerk. Govornik je ugotovil, da sta stranki leve sredine kršili obveznosti, sprejete v sporazumu s Slovensko skupnostjo. Sporazum je določal, da mora biti morebitna razširitev EPIT-a v skladu z občinskimi regulacijskim načrtom, posebna komisija pa naj bi do 31. marca predlagala spremembe obstoječih zakonskih določil glede delovanja EPIT-a. Ta bi se moral pogajati z lastniki zemljišča za pravično odkupno ceno. To se žal ni zgodilo, pač pa so sklenili postaviti Fiatovo tovarno Grandi Motori na področju Boljunca in zahtevali v Rimu zakon za razlastitev nadaljnjih 3.140.000 kvadratnih metrov zemlje. Dr. Škerk je naštel, kaj vse bi se zgodilo, če se ta sklep izvede. Rodovitno zemljo bi, če bi EPIT delal po starem, razlastili po krivičnih cenah. Marsikomu bi vzeli hišo. Nobene odškodnine ne bi dali za poljedelske stroje in opremo. Mnogi bi izgubili pravico do kmečke pokojnine, ker bi ne imeli toliko zemlje, kot predpisuje zakon. Marsikdo bi izgubil vir dohodka in ostal brez zaposlitve. Velike tovarne bi popolnoma spremenile lice dolinske občine. Ne bilo bi

nobene možnosti za razvoj turizma. Ena od slovenskih občin na Tržaškem bi bila smrtno pohabljen. V tovarno bi morali uvoziti tujo kvalificirano delovno silo in uradnike iz notranjosti države. »Nismo proti industrializaciji,« je rekel dr. Škerk, »če koristi splošnosti in domačemu delavstvu, če ne škoduje kmetijstvu in ne ustvarja brezposelnosti. Smo pa proti takšni industrializaciji, katere odkrit ali prikrit namen je spremeniti narodnostni sestav naših krajev.«

Govornik je zahteval, naj stranke leve sredine dokažejo, da res ni mogoče postaviti tovarne Grandi Motori pri Orehu. To bi omogočilo, da bi vprašanje proučili slovenski strokovnjaki in organizacije. Govornik je poudaril veliko škodo, ki jo predstavlja razširitev EPIT-a za Slovence in orisal zgodovinski pomen tega dogodka. Pozval je vse prizadete, strokovne in politične organizacije, da zavzamejo svoje odgovorno stališče pred zgodovino. Pojasnil je, da zadeva namreč še ni končno rešena, ker je nameravana rešitev odvisna od glasovanja v parlamentu.

Besedam predstavnika Slovenske skupnosti je sledila diskusija. Na koncu so udeleženci zborovanja sklenili poslati predstniku republike Saragatu in parlamentarnim skupinam strank, ki so zastopane v dolinskem občinskem svetu, to je Krščanske demokracije, Združene socialistične stranke in Italijanske komunistične partije, pisma, v katerih jih prosijo, naj podprejo dolinsko prebivalstvo.

Sv. očetu se je zdravstveno stanje poslabšalo

Na praznik Kristusa Kralja naj bi bil sv. oče predsedoval slovesnemu zaključku škofovske sinode in bil navzoč pri kanoničaciji sv. Benilda iz kongregacije šolskih bratov. Nenadna mrzlica pa ga je prisilila, da je ostal v postelji. Bolezen je v zvezi s splošnim zdravstvenim stanjem, ki ga povzroča obolenje na prostati. Papeževi zdravniki so zato mnenja, da z operacijo ni več dosti odlašati.

Kanonizacijo sv. Benilda je opravil v parpeževem imenu kardinal Larraona, prefekt kongregacije redovnikov, sv. mašo pa je daroval kardinal Villot. Sv. oče je bil že pripravil homilijo v čast novemu svetniku. V njej je hotel poudariti njegove kreposti, zlasti ponižnost, svetnikovo zavzetost za pouk mladine ter veliki pomen, ki ga imajo šolski bratje pri delu za katoliške šole.

ma se bo pa držal smernic msgr. Pangrazija, ki jih je kot nekako oporoko izrekel Slovencev ob svojem slovesu v cerkvi sv. Ignacija. In za konec se je še opravičil, da ni bila njegova slovensčina čisto v redu, pa z nasmeškom dejal: »Drugič bo pa bolje.«

Za zaključek sta potem nastopila še dva moška zbora. »Fantje izpod Grmade« pod vodstvom Iva Kralja so zapeli Jerebovo »Moj dekljč« in Vodopivčevo »O večerni uri«, zbor »Mirko Filej«, ki ga vodi Zdravko Klanjšček, je pa podal pesmi »Teče mi, teča vodica« (Matija Tomc) ter Aljaževo »Soči«.

Nato se je g. nadškof dvignil, šel na oder, se dal slikati z narodnimi nošami, od ljudi pa se je poslovil s prisrčnim: Bog živi in na svidenje!

Sledila je zakuska v spodnji dvorani Doma, kjer se je msgr. Cocolin seznanil z vidnimi predstavniki našega kulturnega in prosvetnega življenja ter z mnogimi javnimi delavci. Prav po domače se je zadržal s posamezniki v pogovoru, dokler ga ni večerna ura prisilila, da je odšel domov, pustivši v vseh prijeten občutek: »Nismo več sami. Imamo očeta, h kateremu se bomo lahko zatekali!«

Šli smo v Fatimo in Lurd

NOVI PROSTORI za slovenske šole v Gorici

V KRALJEVI PALACI

Tisti, ki so že bili na Dunaju, so si med drugimi znamenitostmi gotovo ogledali cesarsko palačo v Schönbrunnu. Pa daleč zaostaja za kraljevo v Madridu. Če po vemo, da je v njej 2800 soban, iz katerih so sestavili pet muzejev pod isto streho, smo malo naznačili, kaj vse ta palača obsega.

Mi smo imeli na razpolago le dobro uro za ogled. Kakor v sanjah smo hodili skozi pravljične dvorane, ki so se bliščale v lestencih, žarele v zlatu in srebru ter se razkazovale z dragocnimi preprogami po stenah (gobelini) in po tleh. Nekaj posebnega je bila dvorana z urami. Eden izmed španskih kraljev je imel posebno veselje do ur. Njegovo veselje se je po Evropi hitro razvedelo, pa so mu začeli od vsepovsod pošiljati ure raznih velikosti in oblik, res prave umetnine. Bilo je nekaj edinstvenega, ko smo prav ob enajstih vstopili v dvorano in so naenkrat vse ure začele pozvanjati.

Kraljeva palača je po odločitvi sedanje glavarja države Franca postala muzej. In prav je tako! Take zgodovinske stavbe najbolj služijo svojemu namenu, če postanejo last vsega naroda in posledno vsega človeštva. Frančo sam se je umaknil v palačo El Prado malo ven iz Madrida, le diplomate, ko mu predložijo svoje poverilne listine, še vedno sprejema v kraljevi hiši. Španija je namreč po ustavi kraljevina, le da jo zaenkrat še upravlja Franco. Mož je sedaj že precej star, rodil se je leta 1892, zato se že mnogi pripravljajo, da mu bodo nasledili, čeprav Franco še vedno s krepko roko drži vjete države v rokah.

EL ESCORIAL

Poleg te kraljeve palače pa se ponaša Madrid še z drugo, ki leži 50 km ven iz prestolnice v severno-zahodni smeri ob vznožju gorskega hrbta Guadarrama. Tudi ta zasluži ogled, zato jo je obiskala tudi naša skupina.

El Escorial pomeni istočasno kraj in palačo, v kateri so kraljevske sobane, grobnica španskih kraljev, benediktinski samostan sv. Lovrencija ter veličastno cerkev. Zgradil je poslopje kralj Filip II., sin kralja Karla V., ki je bil istočasno rimsko-avstrijski cesar Karel I. Kraljevski pantoon, grobnica kraljev, hrani v sebi v marmornatih krstah vse kralje od Filipa II. do zadnjega kralja pred Alfonzom XIII., ki je umrl kot pregnanec v Rimu, pa ga mislijo prav v teh dneh prepeljati v Escorial, da se bo pridružil ostalim vladarjem. Kraljem nasproti ležijo pokopane žene kraljice oz. matere kraljice, če je kralj umrl brez zakonske družice.

Mogočen in ogleda vreden je tudi benediktinski samostan. Prve mesece državljanske vojne so v njem gospodovali ređci revolucionarji. Za seboj so pustili silno opustošenje: in kar je najbolj strahotno: v času svoje navzočnosti so pomorili 103 benediktince. Ko so pijani miličniki zašli ob priliki v redovno grobnico, so se znesli še nad kostni mrtvecev, z lobanjami pa so balinali... Ni čuda, da je spomin na državljansko vojno v Španiji še vedno živ; prav to ves čas olajšuje Francu njegov politični položaj, čeprav so danes tudi v Španiji razmere take, da se z uvedbo prave demokracije in globoko socialno reformo ne bo dalo več dolgo odlašati.

MADRIDSKA ARENA

Poleg kraljeve palače smo si v Madridu ogledali še več lepih trgov, med katerimi

prednjači Plaza de España z velikim Cervantesovim spomenikom, na katerem je ovekovčen jezdeci Don Quichot s svojim zvestim prodrom Pancho in oslu. Naši ljudje so se želeli seznaniti tudi z areno, kjer se vsako nedeljo vršijo bikoborbe. Te bikoborbe so za Španca prava strast. Kakor ima vsak kraj cerkev, tako mora imeti vsak večji kraj svojo areno.

Mi se nad to krvočelnostjo zgražamo, za španskega človeka pa je bikoborba plemenita predstava, v kateri naj slavi zmago človeški pogum ter človeška premetenost nad divjo silo neukročene živali. Vsa predstava je odeta v nek tajinstven čar: bikoborci v svojih tipičnih oblekah, konji zavarovani s posebnim oklepom, črni bik, ki se zaganja v rdeči plašč. Srh prevzame nešpanskega gledalca, ko bikoborec zaplazi v bikov hrbet po pet kopij z zastavicami na koncu, ki jim pravijo »banderillas«. Z njimi bik divja po areni, se vrača pred rdeči plašč in bolšči v izzivača, dokler ga ta tako ne zmede, da bik samo še nemočen zre vanj. Tedaj se bikoborec skloni nadenj in mu bliskovito z dolgim mečem prebode srce. Če v tem uspe, bik samo še klecne in ne da več glasu od sebe. Gledalci ploskajo, bikoborec pa odnese s seboj rep in ušesa bika. Toda gorje, če udarec ne pogodi in ga je treba ponoviti! Tedaj nastane vpitje, bikoborec je izžvižgan ter mora osramočen zapustiti areno. Na vsaki bikoborbi nastopi šest bikov in trije bikoborci. Zreb določil, s katerima bikoma se bo vsak bikoborec spoprijel. Borba traja približno četrte ure. Ubitega bika privežejo k vpregi, v kateri so tri mule in te ga v galopu odvlečejo izpred oči... Ne gre pa vedno vse po sreči. Včasih bik nadvlada človeka. Gorje, če mu porine svoje roge v drobovje. V areni je sicer ambulacijska soba z operacijsko mizo in najboljši kirurgi so v stalni pripravljenosti, a vsa zdravniška umetnost včasih ne zaleže nič. Pokazali so nam te prostore in povedali, da je bilo letos že več smrtnih žrtev, nekaj pa težko ranjenih. Toda ljudstva to ne pretrese. Kot v rimskih časih, ko so umirali gladiatorji, si tudi ono želi prelivanja krvi, še in še.

Samostan sv. Lovrenca in kraljevska palača v El Escorialu. V ozadju pogorje Guadarrama, kjer so divjali najbolj krvavi boji v prvem letu španske državljanske vojne

Res težko je bilo že denar skupaj spraviti. To so dobro čutili že pri prvi »akciji«. »Le malokateri otrok še kupi poslikani listek za knjigo,« je žalostno dejala Inge. »Mama je tudi meni rekla, da je advent sedaj mimo in da moram sladkor spet lepo v kavo dati,« je poročala Melanija vsa žalostna. »Veste, mama je mislila, da zbiram denar za božična darila in da pijem kavo brez sladkorja nekoliko tudi za pokoro v adventnem času.«

Mirko je čisto pozabil na »predpise« krožka, na katere je drugače tako gledal. Še na to ni pazil, če vsak dvigne roko, preden kaj pove. Vsi so čutili, da so z močmi in nasveti pri kraju. Mirko se je na moč trudil, da bi mu kaj pametnega padlo v glavo. Baš se je za svoj roman. Do zdaj je tako lepo tekel, tako življenjski je bil. Brez krožka, brez novic o Gretici bi si ga ne upal pisati. Sam bi ga ne spravil do srečnega konca.

»Morda je pa bolje, da Gretica kar pri gospej Thorn ostane,« se je boječe oglasila Senta.

Zdaj se je oglasila Lore, še najbolj po-

»Že več let tega sem v imenu svoje skupine v občinskem svetu sprožil zahtevo po zgraditvi novih poslopij za slovenske šole v Gorici, eno na zgornjem delu mesta, drugo pa na dobnjem. Občinska uprava je sicer moj predlog osvojila, novih stavb pa le ni bilo.«

Potem so svetovalci SDZ vsako leto zahtevo ponavljali. Tako tudi letos in v proračunu stoji zdaj postavka 380 milijonov lir za novo stavbo, v kateri bi našle prostor vse šole iz ulice Croce: osnovna in vrtec, učiteljske, gimnazija ter licej.

Precej nejevolje je svoječasno zbudila vest, da občina misli naše šole spraviti v Stražice. Toda navedba tega kraja je bila le formalnega značaja in ni imela resnega namena. Vsekakor se je vsa naša javnost izjavila proti temu kraju.

Ko je občinski svet razpravljal o regulacijskem načrtu, je arhitekt Piccinato, ki ga je pripravil, izjavil, da morajo slovenske višje srednje šole najti prostor v našem mestu. Izjava je imela morda le namen ublažiti naš odpor proti regulacijskemu načrtu, ki nas kakor znano ni zadovoljeval.

Toda prostora sredi mesta ni, ker gre najmanj za kakih 7000 m² površine. Če bi ga našli, pa bi morda kaki naši nasprotniki utegnili stlačiti vse naše šole v eno samo poslopje. S tem bi te oslabili naš šolski položaj.

Tako je bila prva zamisel SDZ, da bi se nova stavba zgradila v ulici Scodnik-Orzoni, zadaj za »Scuola dell'Arte«. Tam je 4300 m² površine, kar bi po merilu pravil sedanjega regulacijskega načrta dalo le 6450 kubičnih metrov prostornine. S telovadnico vred pa jih je potrebnih kakih 8500. Ko smo že mislili, da se merilo regulacijskih načrtov lahko za 0,5 m³ zviša in da bi namesto nove lahko uporabili bližnjo telovadnico v »Scuola d'Arte«, je parlament izglasoval prepoved slehernega spreminjanja tega merila. Zdaj pa je tehnični urad sprožil misel, da bi se nova stavba za vse naše šole iz ulice Croce lahko postavila v ulico Campi na prostor, ki bi sicer bil namenjen osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom.

Izbira in odločitev je bila nujnega značaja, ker mora občina še v tem času zahtevati državno nakazilo denarja. Znano je namreč, da stroške za zidavo šolskih poslopij nosi zdaj država, ne več občina.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Sporod od 5. do 11. novembra 1967

Nedelja: Prvi sporod: 11.00 Sv. maša, verske novice. 21.00 Dramatski prizor T. Rattigana. 22.15 Sportne novice. — Drugi sporod: 21.15 Karafatma, tv film.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Prepovedan sad, film. — Drugi: 21.15 Sprint. 22.00 Bolet.

Torek: Prvi: 18.45 Krščansko občestvo, verska oddaja. 21.00 Rojstvo Salome, drama. — Drugi: 21.15 Cordialmente. 22.15 Pestra oddaja.

Sreda: Prvi: 21.00 R. Kennedy. 22.00 Sport ob sredah. — Drugi: 21.15 Sestre Materassi, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Music rama, glasbena oddaja. 22.00 Politična tribuna. — Drugi: 21.15 Mi in drugi, sodobni problemi. 22.00 Kronika filma in teatra.

Petek: Prvi: 21.00 Posebna oddaja TV. 22.10 Izginula kneginja, film. — Drugi: Sheridan, serijska oddaja; Zoom.

Sobota: Prvi: 21.00 Partitissima. — Drugi: 21.15 Iz črnske gledališke ustvarjalnosti.

gumna od vseh: »Mar mislite sedaj kratko malo vsi drug za drugim izginiti in reči, da je naš "Mysterium" brez pomena?«

»Tega ni še nobeden rekel,« je zavrnila Marta.

»Če bi vsaj kaka slika iz Nemčije Gretici vzbudila spomin, bi bilo veliko lažje. Potlej bi lahko naprej iskali,« je vzdihnila Inge. »Tako pa ravno kenguri in parnik... Morda pa kengurija ni niti videla v kakem živalskem vrtu, ampak v njegovi domovini Avstraliji.«

»Potlej bi pa ne znala nemško,« je zaničljivo odgovorila Lore. »V Avstraliji govore vendar angleško in pa tisto... no, tak pigmejski jezik.«

»Tudi v Avstraliji so Nemci,« je odgovoril Mirko, ves zatopljen v svoje misli.

»Potlej moramo pa z Gretico o Avstraliji govoriti,« je odločila energična Lore. »Kar takoj bom v Meyerjevem leksikonu prebrala vse, kar je tam o Avstraliji...«

»Se ni vredno truditi! Kar mojo zemljepisno knjigo vzemi, pa boš isto dobila!« je menil Mirko.

»Prav, potem mi pa svojo knjigo posodi!«

Za šolo na prostoru ul. Scodnik-Orzoni je govorilo samo 20% možnosti za realizacijo. Treba se je bilo odločiti in tako smo za mnenje vprašali tudi ravnateljstvo višjih slovenskih šol. Odgovor, ki smo ga prejeli, pravi da se je za prostor v ulici Campi izrekla velika večina profesorjev, prisotnih na seji, s pridržkom, če ni primernejšega prostora na gornjem delu mesta.

Zaradi tega je občinski odbor na seji v petek, 20. oktobra sklenil postaviti novo stavbo za slovenske šole v ulici Campi ter za to tudi zahteval državno nakazilo denarja. Sklep je občinski svet potrdil na seji v ponedeljek, 30. oktobra.

Ker pa mi je provincialni odbornik g. Waltritsch prikazal možnost, da provinca premesti gluhošolnico iz ulice Seminario drugam in tedaj odstopi to površino občini, stoji v zapisniku seje občinskega

Širite »Katoliški glas«

odborna, da če se to zgodi v koristnem roku, vzame občina v pretres vprašanje zgraditve nove stavbe za naše šole na tem prostoru, t. j. v ulici Seminario.

Da ne bo pomislekov in skrbi, povem tudi, da zahtevamo SDZ in vsi slovenski svetovalci dve šoli: eno za gornji del mesta, drugo za dolnji!

Tako se mora zgoditi! Zahtevali bomo tudi, da nam deželna oblast nakaže sredstva za nakup vozila, s katerim bomo prevzali vsaj najmlajše v šolo in domov. Drugače ga bo pa morala preskrbeti občina!

DR. AVGUST ŠFILIGOJ
občinski odbornik

Od 6. do 12. novembra v Doberdolu: »TEDEN SVETE VERE«

Govornika: č. g. B. Berce in č. g. J. Krapež.

Začetek (sprejem): v ponedeljek ob 7.30 zvečer.

Skupni govori: vsak dan ob 6. in 9. uri zjutraj in ob 7.30 zvečer.

Stanovski govori:

za može in fante: ponedeljek, sreda, petek;

za žene: torek, (četrtek), petek;

za dekleta: torek, četrtek, (sobota),

(Govori so vedno zvečer, po končani skupni pobožnostni govoru, razen za žene, ki imajo popoldne ob 3^h. V oklepaju zaznamovani dnevi pomenijo stanovsko spoved).

Posebnosti:

v sredo zvečer: poljub križa;

v četrtek: koncelebracija;

v petek zvečer ob 9. uri g. nadškof mašuje, govori in obhaja (samo za može in fante);

v soboto zvečer: obnovitev krstne obljube, sprava;

v nedeljo: slovesna maša ob 10.30; češčenje do 15.30. Ob 15.30: zaključek: procesija s križem, petje, godba, govor, blagoslov poljskih pridelkov (simbolično) in motornih vozil; v ponedeljek: pobožnost za rajnike.

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem, zlasti duhovnikom, župljanom Bazovice, Trebč, Ricmanj, Boljunca in Doline sporočam, da je 18. oktobra v 74. letu starosti po 7 letih boleznih zaspala v Bogu moja mati

Marija Kozina roj. Lesar

Pogreb je bil 20. oktobra na pokopališču v Ribnici na Dolenjskem. Priporočam jo v molitev.

Karel Kozina, duhovnik

JOSEFINE STEGBAUER 38
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

Končno je Mirko pretrgal molk: »Če je res cirkuški otrok, bomo lahko videli šele spomladi, ki pride cirkus Alberti k nam!«

»Zdaj moramo po kaki drugi poti poizkusiti,« je predlagala Marta. »Morda spet začnemo na svojo roko poizvedovati kot takrat pri grobarju.«

»Pri cirkuših to ni mogoče,« je razložil Mirko. »Saj ne moremo poizvedeti za naslov vseh cirkusov, kar se jih po svetu klati, in potem spet vsem tem pisati, če morda pogrešajo kako deklico. Prvič ne poznamo cirkusov — napisani tudi niso nikjer vsi skupaj, drugič bi bilo za znamke treba ogromno denarja in tretjič...«

Ni povedal, kaj bi bilo tretjič treba. Le z roko je zamahnil, kot bi hotel pokazati, koliko reči bi bilo za to iskanje treba, reči, ki so naravnost nemogoče.

UTRIP CERKVE

Zaključek 3. svetovnega kongresa za laični apostolat

Svetovni kongres za laični apostolat se je zaključil v četrtek, 19. oktobra. Pri zaključnem zasedanju je bilo tudi okoli sto sinodalnih očetov. Čudovit je bil pogled na ogromno dvorano, v kateri je bilo zbranih nad 3000 zborovalcev in gostov.

Kongres je bil izredno razgiban. Delegati so s svojimi posegi v razprave dokazali, da se zavedajo svoje odgovornosti pred Cerkvijo in pred svetom. Silen vtis je napravil kongres na prisotne opazovalce. V njihovem imenu je dejal dr. Hans Weber tole: »Počutili smo se kot doma! Kongres ni bil le vaš ampak tudi naš.« Nato pa je predlagal: »Prišel je čas, da prirejamo kongrese skupno za vse: protestante, pravoslavne, katoličane, pa najsi bodo laiki ali pripadniki cerkvene hierarhije raznih veroizpovedi!«

Laiki želijo aktivno sodelovati pri poslanstvu Cerkve. Laiki želijo, da ima cerkvena hierarhija do njih večje zaupanje. Cerkev naj živo spremlja skrbi in upe današnjega človeka.

Za sklep zborovanja so delegati zapeli vero v znamenje, da hočejo sodelovati pri namelih leta vere.

Slovinci na kongresu za laični apostolat

Tretjega kongresa za laični apostolat v Rimu se je udeležilo tudi več slovenskih duhovnikov, ki skrbe za naše izseljence v tujini. Med njimi so bili dr. Zdešar iz Nemčije, msgr. Orehar iz Argentine, dr. Suštar iz Švice kot vodja tiskovne sekcije švicarskega episkopata ter msgr. Kunstelj iz Anglije.

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Zadeva šolskega poslopja

Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici nas prosijo za sledečo objavo:

V zvezi z glasovi o izbiri kraja in zidavi novega šolskega poslopja za višje slovenske srednje šole v Gorici ter o pobudi nekaterih političnih skupin, ki se zavzemajo za to ali ono izbiro kraja je sprejel odbor Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici na svoji seji dne 27. oktobra t.l. sledeče sklepe:

obžaluje, da politične skupine in izvoljeni predstavniki, ki se s tem vprašanjem ukvarjajo, niso vprašale v tej zadevi za mnenje tudi šolski sindikat, ki je pooblaščen govoriti v imenu slovenskih šolnikov v Gorici;

ugotavlja, da je iz pedagoških in praktičnih vzrokov potrebno, da se v Gorici ohranita dve ločeni šolski središči za potrebe slovenskih šolarjev in dijakov, in sicer v južnem delu mesta za en otroški vrtec, eno osnovno šolo in za nižjo srednjo šolo; prostori za drugi vrtec, za drugo osnovno šolo, za učiteljske in gimnazijolicej naj bodo pa v severnem delu mesta; ugotavlja, da je bilo postavljeno vprašanje izbire prostora pred javnost kar ne padoma in brez možnosti za stvaren daljši razgovor;

s tem v zvezi izraža odbor svoj pristavek na predlagano lokacijo v bližini ulice Campi, če ni drugega ustrežnejšega prostora.

Gorica, 27. oktobra 1967

Odbor Sindikata slov. šolnikov
v Gorici

SLOVENSKO KAT. AKAD. DRUSTVO (SKAD) V GORICI

vljudno vabi na predavanje, ki bo v četrtek 9. novembra ob 20. uri v prostorih Katoliškega doma, Drevored XX. septembra. O temi:

EVROPSKO SLIKARSTVO OD RENESANSE DO SODOBNOSTI

bo govoril prof. Hubert Bergant. Predavanje bodo spremljale skioptične slike umetnin iz raznih dob skupno z glasbenimi vložki.

Odbor SKAD-a

Jez na Soči dograjen

Kakih sto metrov južno od ločniškega mostu so nedavno dogradili jez, ki zadržuje 180.000 kubičnih metrov vode ter je dolg 220 metrov. Na eni strani je vgrajen 14 m v zemljo, na drugi strani pa 8 m, da ga Soča ne bi spodjedla. Staj je 980 milijonov lir. Z zajezitvijo Soče je nastalo en kilometer dolgo umetno jezero, ki seže do tekstilne tovarne v Podgorji.

Jez je namenjen namakanju zemlje na Področju Gradiške in Krmina. Ves namakalni sistem je sestavljen iz treh večjih kanalov, ki so dolgi 23 km in speljani v sedem občin. Skoro istočasno kor jez so zgradili proti Farri poseben kanal. Pri kraju Grotta blizu Farre postavljajo sedaj 14 m visoko zapornico, po kateri bo odvečna voda tekla iz kanala nazaj v Sočo.

Otvoritev namakalnih naprav in spominskega kamna s pomembnim napisom »Več ljubezni, več bratstva, več miru« bi morala biti pretekli tork 31. oktobra. Zaradi zadržanosti ministra za kmetijstvo in gozdarstvo Restiva pa je bila odložena na kasnejši čas.

35. številka revije

»Iniziativa Isontina«

Te dni je v Gorici izšla 35. številka revije »Iniziativa Isontina«. Predstavlja se nam v zelo lepi opremi z barvnimi platicami in slikami ter nam na 84 straneh prikazuje življenje in razvoj naše dežele.

Članek Nova »Mitteleuropa« nam govori o letošnjem sestanku na goriškem gradu, ki potrjuje življenjskost nove dežele Fur-

lanija-Juljska krajina, ki hoče biti danes zvezni člen med Italijo in narodnostno najbolj občutljivim delom Evrope. Organizatorji srednjeevropskih kulturnih srečanj potrjujejo, da hočejo nadaljevati delo po začetni poti.

Sledijo članki, v katerih je podan program za razvoj naše dežele, zakon za manj razvita ozemlja, davčna reforma in deželne finance, investicije in viri financiranja.

V članku »Pripovedništvo na drugem

TRŽAŠKE NOVICE

Velik uspeh slovenskega glasbenika

Prejšnji teden so razglasili na javnem koncertu v gledališču »Verdi« v Trstu izide 6. mednarodnega natečaja »Mesta Trst« za simfonične skladbe. Komisijo je sestavljalo več priznanih glasbenikov iz različnih držav, predsedoval pa ji je ravnatelj tržaškega konservatorija Orazio Fiume. Prvo nagrado je prejel švicarski skladatelj Martin Wendel z delom »Musik für Klavier und Orchester«, drugo pa Vieri Tosatti iz Rima za svoj koncert za violino in orkester. Tretjo nagrado si je osvojil slovenski tržaški skladatelj Ubald Vrabec s svojo »Kratko simfonijo«. Prof. Ubald Vrabec je vsej naši javnosti dobro znan zlasti kot odlični zborovski skladatelj ter pevodvaja mešanega zboru »Jacobus Gallus«. Med njegovimi večjimi deli iz zadnjih let naj omenimo kantato »Veliki punt«.

Priznanje Ubald Vrabcu na mednarodnem natečaju za kompozicijo je izredno laskavo, saj je pri njem sodelovalo nadosemdeset avtorjev iz različnih držav Evrope in Amerike. Zato je doseženo tretje mesto predvsem v čast slovenskemu tržaškemu skladatelju samemu, poleg tega pa vsej slovenski glasbeni dejavnosti v zamejstvu.

Biblični sestanki

pri Sv. Vincenciju

Dne 7. novembra zvečer ob 8.30 bo v župnijski dvorani Sv. Vincencija v Trstu, ulica Revoltella 6 za slovenske vernike drugi biblični sestanek. Govoril bo dr. Angel Kosmač. Na prvem sestanku je ob prav lepem številu udeležencev predaval dr. Ravignani. Prav lepo se zahvaljujemo g. predavatelju za njegovo tako globoko in pestro razlago o Kristusovem govoru na gori. Zanimivi posegi poslušalcev v debato so pokazali, da naši ljudje globoko cenijo božjo besedo in imajo vso dobro voljo, da ta postane temeljni kamen njihovega življenja. Ponovno vabimo naše vernike iz mesta, katerim je pri srcu bolj globoka verska izobrazba, da se z veseljem udeležujejo teh naših bibličnih konferenc.

Zapušča nas naša organistka

Te dneve smo zvedeli, da je bila gđ. prof. Zupančičeva, večletna voditeljica zborov in organistka v naši cerkvi premeščena v Benetke. Zelo nam je žal, da nam zaenkrat ne bo mogla več nuditi njene tako spretne in potrebne roke pri našem pevskem zboru. Prav lepo se ji zahvaljujemo za vso pomoč, ki nam jo je v vseh letih s tako vnemo in požrtvovalnostjo nudila. Samo njej se moramo zahvaliti, če je iz nič zrasel naš pevski zbor, ki je ponos slovenske skupnosti Sv. Vincencija.

Zahvaljujemo se tudi dr. Zorku Hareju, ki je z veseljem sprejel nadaljnje vod-

SLOVENSKO GLEDALIŠČE IZ TRSTA bo v nedeljo 5. novembra ob 16. uri predvajalo v Katoliškem domu v Gorici burko v dveh dejanjih

ANARHIST

ki jo je napisal Tržačan JAKA STOKA. Predstava bo v spomin na stoletnico rojstva tega tržaškega dramatika.

srednjeevropskem shodu« je podana sinteza sestankov, ki so bili med 9. in 13. septembrom na gradu v Gorici. O poročilih, prečitanih na tem shodu, bodo izdali knjigo, ki bo prikazala pripovedništvo v Avstriji, Nemčiji, Češkoslovaški, Ogrski, Jugoslaviji in Italiji.

Daljši članek je posvečen tudi šestemu mednarodnemu tekmovanju zborov Seghizi. Opremljen je s slikami češkega zmagujočega zboru Jan Kühn iz Prage.

stvo našega pevskega zboru. Želimo mu mnogo uspeha, predvsem da bi se pod njegovim vodstvom okrepilo število naših pevcev. Hvala tudi pevcem, za katere želimo, da bi se vedno zavedali velikega verskega in narodnega poslanstva, katerega vršijo ravno s petjem.

G. dr. Zorko Harej bo imel svojo prvo pevsko vajo v petek, 16. novembra ob 20.45. **Surina Anton, dušni pastir**

Vrnjeni ukradeni predmeti

Te dni so izraelske oblasti izročile frančiškonom v Jeruzalemu zlati sij in diamante, ki so bili ukradeni pred časom v Marijinem svetišču.

ZA KMETOVALCE

Deželni prispevek k zavarovanju proti toči

Deželna uprava bo tudi za leto 1967 dala prispevek tistim kmetovalcem, ki so zavarovali svoj pridelek pri katerikoli zavarovalnici in v ta namen plačujejo zavarovalno premijo.

Za zavarovanje žlahtnih rastlin (trte, sadno drevje, drevesnice in trsnice, tobak, povrtina in cvetlice) lahko dobijo neposredni obdelovalci, mali posestniki, najemniki in spolovinarji 40 %, srednja posestva 30 % in velika posestva 20 % prispevka na zavarovalno premijo.

Za zavarovanje navadnih rastlin (pšenica, koruza, rž, oves, ječmen, oljna repica) lahko prejmejo neposredni obdelovalci itd. 30 %, srednja posestva 20 % in velika posestva 10 % prispevka na zavarovalno premijo.

Prošnjo na kolkovanem papirju in dve kopiji na navadnem papirju je treba nasloviti na deželno odborništvu za kmetijstvo potom pokrajinskega kmetijskega nadzorništva. Prošnjo je treba priložiti eno kopijo zavarovalne police; če je police »spremenljivas«, je potrebno tudi potrdilo o morebitni dodatni premiji zaradi nastale škode po toči.

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo sprejema prošnje do 15. novembra tega leta.

Olajšave za prepis lastništva kmečke nepremičnine do 28. novembra t. l.

Zakon št. 1610 z dne 14. novembra 1962 prinaša razne olajšave za prepis lastništva kmečkih nepremičnin.

Olajšave veljajo za zemljišča in stavbe, do katerih je prizadeti pridobil lastništvo pravilno pred 29. novembrom 1960 ali pa za zemljišča in stavbe, ki jih prizadeti mirno in neprekinjeno poseduje nad 20 let (t. j. vsaj od leta 1942).

Ob prepisu lastništva takih nepremičnin je prizadeti oproščen davkov, taks in drugih pristojbin v zvezi s prepisom kakor tudi dodatnih taks in kazenskih glob, ki jih predvidevajo zakoni o davkih in taksah na dediščino, na stroške za registracijo in hipoteko.

Naštete olajšave pa ne veljajo za stroške notarja in konzervatorjev, katere je seveda treba plačati.

Omenjene olajšave veljajo za postopke, ki bodo navedeni najkasneje do 28. novembra letos. Takrat namreč preneha veljati zakon.

Zato je potrebno, da vsak, ki nima urejenega prepisa lastništva za nepremičnine, ki jih poseduje že od leta 1960 in prej, to stori čimprej in se tozadevno obrne na notarja ali odvetnika.

Inž. Janko Košir

V mali dvorani Kulturnega doma za proslavo stoletnice slovenskega gledališča in Jake Stoke

JAKA STOKA

»ANARHIST«

(Burka v dveh dejanjih)

v petek, 3. novembra ob 21. uri

V petek, 3. novembra ob 16. uri v veliki dvorani tudi drama v treh dejanjih:

Ivo Brnčič

MED STIRIMI STENAMI

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. št. 73426.

RADIO TRST A

Spored od 5. do 11. novembra 1967

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Beli očnjak«. Dramatizirana zgodba. Sesto in zadnje nadaljevanje. 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Odmevi tedna v naši deželi. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 14.45 Popevke za nedeljski popoldan. — 15.30 »Antigona«, tragedija v treh dejanjih. — 17.40 Prijatelji zborovskega petja. — 18.30 Iz pesniških gajev: »Igor Torkar«. — 20.30 Iz slovenske folklore: Poklici: »Pr' uoglarjih«. — 21.30 Vaški ansambli.

Ponedeljek: 12.00 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Priljubljene melodije. — 18.00 Zbor Sikstinske kapele pod vodstvom Lorenza Perosija. — 22.30 Slovenski solisti.

Torek: 12.00 Iz slovenske folklore: Poklici: »Pr' uoglarjih«. — 17.20 Slovensčina za Slovence. — 17.40 Radijska univerza: Dr. Danilo Sedmak: Osnove psihologije: »Predstavljanje«. — 17.50 Ljudske pesmi v izvedbi zboru »Vinko Vodopivec«. — 18.30 Koncertisti naše dežele: Pianist Gabriel Devetak. — 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja - pripravil Danilo Lovrečič. — 20.35 J. K. Novak: »Figaro«, glasba za komedijo »Ta veseli dan« ali »Matiček se ženi«.

Sreda: 12.00 Brali smo za vas. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica. — 18.00 Zborovske skladbe Danila Bučarja. — 18.30 Poglavlja iz glasbene zgodovine. — 19.10 Zdravniška posvetovalnica. — 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 12.00 Znanost in tehnika. — 17.20 Pregled zgodovine italijanskega slovtva: Marija Kacin: »G. Boccaccio«. — 17.30 Polifonski goriški zbor pod vodstvom C. Seghizzi. — 18.30 Sodobni slovenski skladatelj: Ubald Vrabec in Ignacij Ota. 19.10 Pisani balončki, radijski dnevnik za najmlajše. — 20.35 »Zaprta vrata«. Radijska drama. 20.35 »Zaprta vrata«. Radijska drama.

Petek: 12.00 Gospodinja nakupuje. — 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta. — 19.10 Novele 20. stoletja: Italo Calvino: »Živalski gozd«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 12.00 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 Oddaja za avtomobiliste. — 16.15 Slovensko ljudsko gledališče srednjega veka. Odloček iz »Skofjeloškega pasijona« o Romualda iz Standreža in »Igra o izgubljenem sinu« Andreja Susterja Drabosnjaka. — 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. — 17.40 Otrokov pravilnični svet: »Lisica zvitorepka«, ljudska italijanska. — 18.00 Zbor »Emil Adamič« iz Ljubljane. — 19.10 Družinski obzornik. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.50 »Tri in ena - sobotni varieté«, besedilo Danila Lovrečiča. — 21.20 Vabilo na ples. — 22.20 Za prijeten konec tedna.

Vesti iz Južne Afrike

V Luandi v Angoli bodo zgradili novo stolnico, ki bo lahko sprejela večje število vernikov. — V Zambiji je trenutno 463 bogoslovcev domačinov.

Š P O R T

VI. MEMORIAL M. FILEJ 1967

Lahka atletika: prvi rezultati

Letošnji Memorial M. Filej, šesti po vrsti, se je začel. V soboto (28.10) so se vršile lahkootletske tekme, ki so bile na programu prvega dneva. Na tekalnih stezah so se borili najmlajši in so tudi končali svoje tekme; naraščajniki in mladinci pa jih bodo nadaljevali in zaključili v sredo, 1. novembra dopoldne; istega dne bodo tekmovala v lahki atletiki tudi dekleta.

REZULTATI

Dečki (roj. 1953 in mlajši):

Tek na 60 m: 1. Nanut Rudi (1953), 9" 1; 2. Plesničar Ivan (1954), 9" 2; 3. Tommasi Marijan (1954), 9" 3; 4. Lovišček Peter (1954), 9" 6; 5. Čevdek Fabij (1955), 9" 7; 6. Krapic Jurij (1956), 9" 9; 7. Nanut Karol (1955), 10"; 8. Kocjančič Niko (1954), 10" 1; 9. Čevdek Ivo (1953), 10" 5.

Krogla 3 kg: 1. Nanut R., 8,67 m; 2. Tommasi M., 7,97 m; 3. Čevdek Ivo, 7,44 m; 4. Čevdek F., 7,43 m; 5. Nanut K., 7,35 m; 6. Kocjančič N., 7,18 m; 7. Plesničar Ivo, 7,10 m.

Višina: 1. Nanut R., 130 cm; 2. Plesničar I., 125 cm; 3. Lovišček P., 125 cm; 4. Čevdek F., 125 cm; 5. Devetak G., 120 cm; 6. Čevdek I., 105 cm.

Tek 1000 m: 1. Krapic J., 4'00"4; 2. Marussi Marij (1956), 4'26".

Troboj (60 m, višina, krogla): 1. Nanut Rudi, 1522 točk; 2. Plesničar Ivan, 1310 točk; 3. Čevdek Fabij, 1239 točk; 4. Lovišček Peter, 1210 točk; 5. Čevdek Ivo, 780 točk.

Namizni tenis. Tekmovanje v ping-pongu se bo vršilo od 6.11. dalje v prostorih Katoliškega doma v Gorici. Tekmovali bodo posamezniki in ekipe. Vsaka ekipa sme imeti največ tri in najmanj dva igralca. Posamezniki bodo razdeljeni v dve kategoriji: Mladinci (roj. 1949 in starejši), Naraščajniki (1950 in mlajši). Ekipo lahko sestavljajo igralci obeh kategorij.

Čas vpisovanja je do torka 7.11. zvečer. Če bo število prijavljenih zelo veliko, se

DRAMSKI ODSEK MAR. DRUŽBE

ponovi v nedeljo 5. novembra v župnijski dvorani v Standrežu igro v petih slikah

JEZUSOVA MUČENICA

Začetek ob 19.30

bodo vršile najprej izločilne tekme. V tem primeru bo organizacijski odbor določil nositelje skupin, ostali člani skupin pa bodo določeni z žrebom. Tekme bodo sodili igralci; igralec, ki bo tekmo izgubil, bo sodil naslednjo tekmo.

Prve tekme se bodo začele dne 9.11. Nagrade: zmagovalna ekipa bo prejela prehodni pokal in medalje; medalje bo do bila tudi druga ekipa (če bodo vsaj tri moštva) in tretja ekipa (če bodo vsaj štiri moštva). Prvi trije iz vsake kategorije posameznikov bodo nagrajeni z medaljo (veljajo enaki pogoji kot za ekipe).

Nogomet. Nomogetni turnir se bo začel dne 4. novembra ob 8.30 dopoldne na športnem igrišču v Sovodnjah. Tega dne se bodo vršile kvalifikacijske oziroma izločilne tekme; datum finalnih tekem pa bo določen pozneje.

DAROVI:

Za škedenjski dom: V mesecu oktobru: Izredni prispevki 62.450; N. N. 6.000; dr. M. Bajec 5.000; matere Solarjev 10.200; namesto cvetja bolničkam, T. Sancin 5.000; I. Ota 5.000; v spomin pok. Karle Trošt, gđ. Mici Kosič 2.000; ga. A. G. 2.000; ga. Mauri 2.000; A. F. 2.000; po 1.000 lir so darovali: Ota, Suman, Golič, Fonda, Berce, Zerjal, Suman, Miklavčič, Petelin, Ota, Suligoj, Opara, Ota.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Starši!

Najnovejše otroške knjige, pravljice in slikanice dobite:

na Proseku:	tobakarna BUKOVEC
na Križu:	tobakarna ŠVAB
v Nabrežini:	trgovina MIKA
v Sosljanu:	papirnica TAGLIAFERRO
v Opčinah:	papirnica BERNARDI
v Bazovici:	tobakarna KRIZMANČIČ
v Dolini:	trgovina KOS

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst — Ul. sv. Frančiška 20
tel. 61-792

Kmečka banka

GORICA - ul. Morelli 14 - tel. 2206

vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, vezane in proste hranilne vloge, posojila, vnovčenje in diskontiranje trgovskih menic, posli z inozemstvom, nakup tuje valute, plačevanje davkov in tako dalje)